

Na seminár o sexuálnom zneužívaní prišli do Košíc desiatky záujemcov, i dvaja biskupi

Košice, 30. apríla 2019 – Niekoľko desiatok účastníkov z celého Slovenska, rehoľníci, rehoľníčky, kňazi, diakoni, i dvaja biskupi, sa zúčastnili v pondelok 29. apríla na seminári „Sexuálne zneužívanie maloletých – otázky a odpovede“. Podujatie pripravili Nadácia Výchova a vzdelanie a Centrum na ochranu maloletých pri Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Košiciach. Obsah štyroch prednášok bol zameraný na rozšírenie si poznatkov o problematike sexuálneho zneužívania. V závere seminára nechýbala svätá omša za obete zneužívania. Záštitu nad podujatím prevzal košický pomocný biskup Mons. Marek Forgáč.

„Je smutné, že sa tieto veci dotýkajú aj Cirkvi, ale musíme byť veľmi pravdiví, nemôžeme zahmlievať, a o to viac sa potrebujeme tejto téme venovať, aby sme dokázali k nej pravdivo pristúpiť, a hlavne aby sme dokázali byť preventívni,“ povedal v úvode seminára biskup Marek Forgáč a zdôraznil, že táto problematika, ak sa týka Cirkvi, tak sa dotýka aj viery, lebo v takých situáciách je ohrozená aj viera človeka.

O páchatel'och a obetiach sexuálneho zneužívania hovorila v prvej prednáške docentka ThDr. Mgr. Slávka Karkošková, PhD. z Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety. Zo skúseností svojej sedemnást'ročnej práce v tejto oblasti najprv vysvetlila, že obeť – primárne či sekundárne – „sa v realite nesprávajú podľa našich intuitívnych očakávaní“. Je preto dôležité „odkrývať prázdne miesta v našich vedomostiach, lebo tie zvyčajne vyplňame iba domnienkami, ktoré v mnohých prípadoch nebudú správne.“

V druhej prednáške sa premonštrát kňaz ThLic. Marek František Drábek DiS., z Katolíckej teologickej fakulty Karlovej Univerzity, venoval črtám páchatel'ov sexuálneho zneužívania. Pripomenul, že väčšina páchatel'ov má dobré spoločenské postavenie a verí sa im. Až 64% páchatel'ov sú príbuzní obetí, 23% sú známí a rodinní blízki a iba v 13% prípadov ide o ľudí, ktorí sú pre obeť cudzí. Podľa kňaza Drábeka treba vziať do úvahy aj to, že „agresor urobil v živote a možno aj priamo pre obeť veľa dobrého; sú desiatky ľudí, ktorí majú s ním len dobrú skúsenosť,“ no pri riešení zneužívania neplatí „hlasovanie väčšiny“.

Kapucínka sr. Agnieszka Ewa Jarkowska sa v treťom bloku seminára venovala téme prevencie. Zadefinovala ju ako „vytváranie zdravého bezpečného prostredia, aby sme predišli sexuálnemu zločinu“. Predstavila viaceré modely a vysvetlila, že prevenciu treba deliť na primárnu, sekundárnu a terciárnu. Prvá chce vzdelávať spoločnosť v tejto téme; druhá cieľi na rizikové skupiny s cieľom znižovať riziko; a v treťom type prevencie ide o pomoc obetiam i páchatel'om – aby obeť nebola opäť zneužívaná a aby páchatel' už nekonal zločin. O účinnosti prevencie sr. Agnieszka zdôraznila, že „bude funkčná, keď uznáme, že je tu toto zlo. Kto nechce uznať svoju chorobu, nebude

na ňu hľadať liek.“ Napokon pripomenula, že Cirkev na základe evanjelia má byť lídrom vo vytváraní bezpečného prostredia pre maloletých.

Riaditeľ novovzniknutého Centra na ochranu maloletých, JCLic. Andrej Kačmár, v štvrtej prednáške seminára priblížil cirkevnoprávnu stránku problematiky. Hovoril o rozhodnutiach, konaní a o vyjadreniach ostatných troch pápežov ohľadom zneužívania, predstavil súvisiace dokumenty aj kánony Kánonického práva, smernicu Konferencie biskupov Slovenska a tiež niektoré body z civilného trestného práva Slovenskej republiky. Pripomenul fakt, že hoci aj v Cirkvi existuje pre tieto delikty premlčacia doba, kompetentná cirkevná autorita má právo zvážiť možnosť v konkrétnej kauze premlčaciu dobu zrušiť.

„Naším záujmom je, ako sa postaviť zoči-voči tomuto problému a hľadať východiská, ako pomáhať obetiam, ako sa postaviť k tým, ktorí zraňovali, a aké cesty hľadať do budúcnosti, aby sa pády a zranenia tohto charakteru neopakovali,“ povedal po skončení programu Mons. Stanislav Stolárík, rožňavský biskup, ktorý tiež prišiel na seminár do Košíc a slávil záverečnú svätú omšu. A doplnil: „Pre mňa bolo dôležité si uvedomiť, že skutočné zlo má veľmi veľa podôb, je veľa krát vedľa nás, ale možno by bolo dobré povedať aj to, že tak, ako nevidíme veľa krát zlo, ktoré je vedľa nás, už sme sa naučili aj nevidieť dobro, ktoré je vedľa nás. A aj iniciatívy ako tento seminár, ktoré odhaľujú toto zlo, sú prejavom dobra a napomáhajú to zlo prekonať.“

Biskup Marek Forgáč zhodnotil podujatie, nad ktorým prevzal záštitu, nasledovne: „Vidíme, že sú to symptómy tejto modernej doby, že neobchádzajú ani nás, a tak sa potrebujeme venovať aj tejto problematike. Som rád, že sa seminár na túto tému uskutočnil, aby sme sa pravdivo pozreli na situáciu aká je, aby sme vedeli objektívne, otvorenými očami pomenovať veci. A význam vidím aj v prevencii – ak sa oboznámime hlbšie s touto problematikou, môžeme byť obozretnejší v budúcnosti.“ Riaditeľ Centra na ochranu maloletých JCLic. Andrej Kačmár napokon ocenil účasť: „Hodnotím pozitívne, že prišlo toľko ľudí, rehoľníci, kňazi, a bolo vidieť, že naozaj majú záujem. Som veľmi rád, že sme mohli predstaviť aj Centrum a pozvať tých, ktorí chcú spolupracovať, a že dvere majú u nás otvorené.“

Centrum na ochranu maloletých vzniklo pri Teologickej fakulte Katolíckej univerzity, s cieľom venovať sa vzdelávaniu, prevencii a pomoci v oblasti sexuálneho zneužívania maloletých. Centrum na podujatí predstavilo už aj svoju webovú stránku **ochranamaloletych.sk** .